

Město Litomyšl
Zastupitelstvo města

Důvodová zpráva k návrhu obecně závazné vyhlášky města
o nočním klidu v roce 2023

Právní předpis:	- ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), - usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky (dále jen „Listina základních práv a svobod“), - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), - zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), - zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví“), - zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)
Ustanovení	§ 10 písm. a) zákona o obcích, dle ustanovení § 5 odst. 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích platí, že: <i>„Dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé do šesté hodiny. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována“.</i>
Související právní předpisy	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů, usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku
Nálezy ústavního soudu a metodika MV ČR	Nálezy ústavního soudu <ul style="list-style-type: none">Pl. ÚS 35/13,Pl. ÚS 4/16. Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra č. 26, 24. Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 4.1 – Tvorba obecně závazných vyhlášek - Úprava místních záležitostí veřejného pořádku (zveřejněné na stránkách www.mvcr.cz/odk). Vzor obecně závazné vyhlášky obce o nočním klidu, kterou se stanovují výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována, dle § 5 odst. 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích Právní rozbor obecně závazné vyhlášky města Litomyšl č. 01//2020, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly oddělení dozoru Pardubice-Hradec Králové ze dne 31.03.2020
Klíčová slova	stanovení kratší doby nočního klidu, výjimky z obecně závazné vyhlášky

Podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích je zastupitelstvu města vyhrazeno vydávat obecně závaznou vyhlášku města v rámci samostatné působnosti města. Dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o obcích do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Město smí ukládat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky povinnosti jednostrannými příkazy a zákazy jen na základě a v mezích zákona, neboť je vázáno ustanovením čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích se obec při výkonu samostatné působnosti (obecně definované ustanovením § 35 odst. 1 zákona o obcích) řídí při vydávání obecně závazné vyhlášky zákonem. Tomuto zákonnému příkazu odpovídá vymezení věcných oblastí, v nichž je obec oprávněna a originálně tvořit právo. Zákon o obcích stanoví ve svém § 10, v jaké věcně vymezené oblasti může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti, přičemž mimo jiné stanoví pod písm. b), že tak lze učinit pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték,

na základě zákona	Důvodová zpráva k obecně závazné vyhlášce města Litomyšl o nočním klidu v roce 2023		Strana 1
Klasifikace dokumentu podle řídící dokumentace - veřejný dokument			

stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku, a pod písm. d), že tak lze učinit též, „stanoví-li tak zvláštní zákon“. Tímto zvláštním zákonem je v případě OZV zákon o některých přestupcích, který v ustanovení § 5 odst. 6 stanoví, že: „Dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé do šesté hodiny. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována. Tyto výjimečné případy musí být v obecně závazné vyhlášce uvedeny taxativně, neboť zákon nepředpokládá, že by mohly být stanoveny rovněž rozhodnutím vydaným na základě obecně závazné vyhlášky. Ačkoliv je tedy doba nočního klidu výslovně stanovena zákonem, obce jsou oprávněny obecně závaznou vyhláškou ve výjimečných případech upravit dobu nočního klidu odlišně, a to pouze jejím zkrácením (např. až od 01.00 hod), neboť prodloužit dobu nočního klidu (např. do 08:00 hod) zákon neumožňuje. Podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, je rušení nočního klidu přestupkem, za jehož spáchání lze uložit zákonem stanovenou sankci.

Stanovením výjimečných případů podle zákona o přestupcích, kdy je doba nočního klidu kratší nebo žádná, se zabýval již Ústavní soud, a to ve svém nejaktuálnějším nálezu sp. Zn. Pl. ÚS 4/16 (Chrastava).

„Veřejný zájem, jakým je nerušený odpočinek v noční době, má být zájmem na udržení místních tradic a na upevňování mezilidských vazeb skrze hlasité noční aktivity převážně ve výjimečných případech.

K výkladu pojmu „výjimečné případy“ (viz Slovník současné češtiny; kolektiv; Brno: Lingea, 2011): „Případem“ je událost, která se stala nebo stane, předpokládaný jev. „Výjimečný“ znamená „odchylující se od průměru, zvyklosti“. Podobně „výjimkou“ je odchylka od pravidla, běžného chodu událostí. Výjimečným případem v tomto kontextu je tedy událost, v souvislosti s níž se lze od pravidla (kterým je to, že dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé hodiny do šesté hodiny) odchýlit (a to tak, že se doba nočního klidu vymezí dobou kratší nebo nemusí být doba nočního klidu dodržována).

Tyto výjimečné případy, kdy se doba nočního klidu stanoví jako kratší nebo žádná, je třeba vymezit natolik určitě, aby lidé v obci žijící mohli počít a rozložit potenciálně částečně či úplně probdělých nocí v roce předvídat, tedy aby lidé žijící v obci přesně věděli, kdy či za jakých okolností na nerušený odpočinek v délce osmi hodin vzhledem k místním specifikům nárok nemají, protože osoby tento jejich odpočinek narušující za to nebudou podléhat veřejnoprávní sankci. Takovéto dny je třeba vymezit buď konkrétním datem (například 1. 1.), datovatelným obdobím (například velikonoční svátky), či událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné. Vymezení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu stanovena dobou kratší než stanoví zákon, nelze vázat na konkrétního pořadatele akce, byť by jím byla obec samotná.“

Ústavní soud tedy jasně judikoval, jak mají být výjimečné případy, kdy je doba nočního klidu kratší nebo žádná, stanoveny, a to buď konkrétním datem, datovatelným obdobím, nebo událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné.

Ministerstvem vnitra ČR byl metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, Vzor obecně závazné vyhlášky obce o nočním klidu, kterou se stanovují výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována, dle § 5 odst. 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Obce jsou tedy OZV ve výjimečných případech upravit dobu nočního klidu odlišně od zákona o některých přestupcích, a to pouze jejím zkrácením (např. až od 01:00 hod), neboť prodloužit dobu nočního klidu (např. do 08:00 hod) zákon neumožňuje.

S ohledem na výše uvedené lze proto konstatovat, že vydání OZV o regulaci doby nočního klidu je právem obce (obec nemá povinnost vyhlášku o regulaci nočního klidu vydat), přičemž obec může v takové vyhlášce taxativním (úplným) výčtem stanovit jen a pouze výjimečné případy (akce celoobecního významu), při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována. Taková OZV by však měla být dle judikatury Ústavního soudu vydána s dostatečným předstihem, aby se lidé žijící v obci mohli na tyto výjimečné případy, kdy bude doba nočního klidu oproti zákonu upravena, předem připravit. To znamená, že pouze v případě, že by s ohledem na místní poměry určité obce bylo možno určitou akci považovat za akci celoobecního významu, by mohla být taková akce uvedena přímo v OZV, jakožto výjimečný případ z doby nočního klidu. Je nezbytné si totiž uvědomit, že konání každé akce není výjimečným případem, pro který by musela být udělena výjimka ze zákonem stanovené doby nočního klidu.

Pokud se obec rozhodne stanovit výjimečné případy z doby nočního klidu, musí postupovat na základě obecných kritérií, nikoliv např. pouze na základě osoby pořadatele akce. V takovém případě by se totiž jednalo o nedůvodně nerovný přístup obce k takto určenému pořadateli (např. i k sobě samé) na straně jedné a k ostatním fyzickým a právnickým osobám na straně druhé, neboť by mohl být zaveden odlišný právní režim pro druhově obdobné či shodné akce pouze na základě osoby pořadatele akce.

Co se týká teritoriálního omezení výjimky z doby nočního klidu, tak i když § 5 odst. 6 zákona o některých přestupcích obec výslovně nezmocňuje ke stanovení výjimky z doby nočního klidu pouze pro část obce, tak to zároveň ani nevylučuje. Vzhledem k šíření zvuku v prostředí se však jeví jako obtížné vůbec vymezit území, na které se výjimka z doby nočního klidu vztahuje. S tím souvisí i praktické dopady a aplikovatelnost OZV, neboť například v menších obcích (či částech obcí) mohou hlučné projevy narušovat noční klid na celém území obce.

S ohledem na výše uvedené se Ministerstvo vnitra domnívá, že úprava doby nočního klidu oproti zákonu o některých přestupcích jen pro část obce (pro některé části obce) by mohla přicházet v úvahu pouze tehdy, byl-li by samotný výjimečný případ (konání určité akce, události) pouze teritoriálně omezený. S ohledem na zásadu minimalizace zásahů do práv osob je v takovém případě možné připustit teritoriální vymezení výjimky z doby nočního klidu, byť je nezbytné si uvědomit, že z

Dokument vydaný na základě zákona	Obecně závazná vyhláška města Litomyšl o nočním klidu v roce 2023	Účinnost	Strana 2
Klasifikace dokumentu podle řídicí dokumentace - veřejný dokument			

důvodu šíření zvuku v prostředí je vázanost výjimky na určité území poněkud obtížně dosažitelná. Teritoriální omezení výjimky z doby nočního klidu musí tedy mít bezprostřední vztah k události, k níž se výjimka vztahuje, nemělo by tedy jít o teritoriální omezení nahodilé (bezdůvodné) či dokonce diskriminační.

I přes skutečnost, že Ministerstvo vnitra obecně v rámci metodické pomoci nedoporučuje stanovovat výjimky z doby nočního klidu jen pro část území obce, a to především s ohledem na aplikační problémy a na odůvodnitelnost této výjimky, lze v případě velkých územních samosprávných celků a rovněž i v případě odlehlých územních částí považovat takový postup za odůvodnitelný a akceptovatelný. **Jestliže se například na území určité obce nachází odlehlé části, např. vzdálené i několik kilometrů, lze v takovém případě z důvodu minimalizace zásahů do práv osob na nerušený odpočinek v noční době stanovit formou obecně závazné vyhlášky teritoriální omezení výjimky z doby nočního klidu, tedy, že stanovená výjimka z doby nočního klidu se bude vztahovat pouze na jednoznačně vymezené území (část) obce.** V příloze č. 1. je uvedeno území městské památkové rezervace. Toto území je v údolí řeky Loučné a ze zkušeností je známo, které území je zasaženo šířením zvuku při konání kulturních akcí na Smetanově náměstí a Touloucově náměstí. V příloze č. 2 je park za Smetanovým domem a tradiční akce „Středa hudby, Vám třeba“ se zde koná již mnoho let. Toto území je z jedné strany ohraničené rychlostní komunikací R35 a z druhé strany domy a dvorky na Vodních Valech. I zde platí, že zvuk z kulturní akce pořádané v parku se za vymezené území již nešíří. Areál Za Sokolovnou (příloha č. 3) je z jedné strany ohraničen rychlostní komunikací R35 a dále potom rodinnými a bytovými domy. Zde v předchozích letech vedlo město s obyvateli vymezeného území jednání, na základě kterého bylo stanoveno množství kulturních akcí a regulace doby nočního klidu. Areál Černá hora (příloha č. 4) se nachází v okrajové části města a je ohraničen zahrádkářskou kolonií, příměstským lesem Černá hora, hřbitovem (v blízkosti se nenachází žádná zástavba určená k trvalému bydlení).

Město deklaruje v čl. 4 odst. 1 návrhu OZV, že stanovené výjimky se týkají tradičních veřejně přístupných akcí. Tradice mnohých akcí je patrná i z informací dohledatelných z veřejných zdrojů (internet, facebook). V čl. 4 odst. 1 návrhu OZV město stanovuje výjimku pro tradiční výjimečnou veřejně přístupnou nadregionální kulturní akci „Národní festival SMETANOVA LITOMYŠL“. Vzhledem k tomu, že se v daném případě jedná o druhý nejstarší hudebním festivalem v České republice (pořádán od roku 1946), který zároveň patří k největším pravidelným festivalům klasické hudby u nás, je zřejmé, že v tomto případě půjde bezpochyby o akci výjimečnou i tradiční. Dle našeho názoru mohlo město stanovit výjimku pro všechny noci, kdy Smetanova Litomyšl probíhá. Přestože se jedná o akci celoměstského, celostátní, evropského i světového významu, zvolilo město alternativu nejpříznivější z hlediska minimalizace zásahů do chráněného zájmu (kterým je v daném případě noční klid a jeho ochrana), a provedlo zkrácení pouze v některé dny, a to ještě s rozlišením zkrácení doby nočního klidu o dvě či tři hodiny. Důvodem stanovení dvou odlišných výjimek byla různá délka kulturních akcí v jednotlivých dnech konání Smetanovy Litomyšle – koncerty mají různou délku trvání. Při stanovení výjimky bylo přihlédnuto k předpokládané délce koncertu + rozumná rezerva z důvodu pozdějšího začátku (nepřízeň počasí, technické zdržení apod.), či delšího průběhu samotného koncertu (jedná se o umělecký výkon, jehož časové rozmezí může být proměnlivé). Jak je dále uvedeno v citovaném vyjádření z hlediska předvídatelnosti, kdy se která výjimka uplatní, vychází město z přesvědčení, že Smetanova Litomyšl je akce natolik významná a mediálně propagovaná, že není problém pro kohokoliv zjistit, kdy se konají a jak končí večerní koncerty. Je již zažitou tradicí, že probíhají večerní koncerty a končí v některých případech kolem půlnoci, v některých případech po půlnoci. Program festivalu je zveřejněn v dostatečném předstihu (obvykle v únoru daného roku) a je v tomto předstihu dostupný na stránkách národního festivalu (<https://www.smetanovalitomysl.cz>), na webových stránkách města (<https://www.litomysl.cz/>) a na všech místech obvyklých (výleповé plochy, informační centra...). Město současně zajišťuje i zveřejnění informace na úřední desce (viz ustanovení článku 4 odst. 4 návrhu OZV).

Podpora místních tradic je jedním ze zájmů, kterým dle Ústavního soudu může být převážen zájem na zachování nočního klidu. Formulace městem vymezených výjimečných případů odpovídá požadavkům výše citovaného nálezu Ústavního soudu.

V případě stanovení výjimky z doby nočního klidu pro konání letního kina (čl. 4 odst. 1 návrhu OZV) si musí město nejprve zodpovědět dvě otázky, a to, zda konání letního kina představuje v podmínkách konkrétní města Litomyšl takovou akci, která je způsobilá narušit noční klid a zda se jedná s ohledem na místní poměry konkrétní obce o akci výjimečnou. Konání každé akce totiž není výjimečným případem, pro který je nezbytné zákonem stanovenou dobu nočního klidu upravit. Pokud konání letního kina (např. s ohledem na jeho umístění a stavebně-technické řešení) nenarušuje noční klid, není výjimečným případem, při kterém dochází k rušení nočního klidu (nejedná se o akci způsobilou narušit noční klid), není třeba a v souladu se zákonem o některých přestupcích ani nelze letní kino uvádět v OZV jako výjimečný případ z doby nočního klidu, neboť není naplněna jedna z nezbytných podmínek pro úpravu doby nočního klidu, a to podmínka výjimečnosti – to ovšem není případ města Litomyšl, zde zcela jistě k narušení nočního klidu dochází. Město tedy může v době konání letního kina formou OZV zákonem stanovenou dobu nočního klidu upravit. Město však musí důkladně zvážit, zda se v případě letního kina skutečně jedná o akci výjimečnou a předvídatelnou. Zastupitelstvo města se již v minulosti zabývalo a náležitě zohlednilo potřeby a přání obyvatel města v dotčeném území města. Město konzultovalo se zástupci občanů žijících v této čtvrti města provoz letního kina a bylo dohodnuto pouze minimální zkrácení doby nočního klidu a maximální možný počet představení v daném roce.

Město stanovuje výjimky v čl. 4 odst. 1, 2, a 3 návrhu OZV:

- konkrétním datem,
- vymezením konkrétního dne v měsíci (při pravidelně se opakujících akcích) a stanovením celkového počtu udělených výjimek,
- stanovením měsíce a dne kdy bude akce konána (např. pořádáno v měsíci srpnu roku 2023, výjimka se vztahuje na část města Kornice, výjimka na jednu noc ze soboty na neděli).

Dokument vydaný na základě zákona	Obecně závazná vyhláška města Litomyšl o nočním klidu v roce 2023	Účinnost	Strana 3
Klasifikace dokumentu podle řídicí dokumentace - veřejný dokument			

Město deklaruje v čl. 4 odst. 1 a 2 OZV, že stanovené výjimky se týkají nadregionálních nebo tradičních akcí. Tradice mnohých akcí je patrná i z informací dohledatelných z veřejných zdrojů - Smetanova Litomyšl, Toulouvcovy prázdninové pátky, Zahájení lázeňské sezóny. Jedná se o veřejně přístupné akce, které jsou obohacením kulturního života v Litomyšli v roce 2023.

Návrh vyhlášky nijak nerozšiřuje regulaci doby nočního klidu oproti vyhláškám schváleným v minulosti. Město ve vyhlášce stanovuje výjimku z doby nočního klidu pro 90 akcí, přičemž v 80 případech ji zkracuje o dvě hodiny a v 10 případech ji zkracuje o 6 hodin. V roce 2022 nebyla městu adresována žádná stížnost na rušení nočního klidu v souvislosti s pořádáním kulturních akcí na území města v roce 2022.

Veřejnost a případní organizátoři dalších veřejně prospěšných kulturních byli o připravované vyhlášce informováni. Dále byli osloveni předsedové osadních výboru všech částí města a jejich návrhy byly do vyhlášky rovněž zapracovány.

Ing. Bohuslav Pulgret v. r.
tajemník Městského úřadu Litomyšl

Dokument vydaný na základě zákona	Obecně závazná vyhláška města Litomyšl o nočním klidu v roce 2023	Účinnost	Strana 4
Klasifikace dokumentu podle řídicí dokumentace - veřejný dokument			